НАРЕДБА ЗА ПРАВИЛНА И БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯТА ОТ ХИДРОМЕЛИОРАТИВНАТА ИНФРАСТРУКТУРА , ПУБЛИЧНА СОБСТВЕНОСТ НА ОБЩИНА ЧЕЛОПЕЧ

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Тази наредба урежда:

1. изискванията за правилната и безопасна експлоатация и поддържане на съоръженията от хидромелиоративната инфраструктура ,собственост на Община Челопеч;
2. Община Челопеч е собственик на язовирите „Качулка” ; „Кирчов вир”и „Зарен”,които са публична общинска собственост ;

(2) Правилната и безопасна експлоатация и поддържане на съоръженията от хидромелиоративната инфраструктура е свързана със:
1. условията, на които трябва да отговарят съоръженията с оглед безопасността на експлоатационния персонал и на населението;
2. състоянието на съоръженията за гарантиране безопасността на експлоатационния персонал, населението, сгради, комуникационни връзки, земеделски земи и други, които пряко или косвено зависят от тях;
3. наблюденията и измерванията, които трябва да извършва експлоатационният персонал за осигуряване на безопасността по т. 1 и 2.

Чл. 2. Експлоатацията и обезопасяването на съоръженията от хидромелиоративната инфраструктура се осъществяват в съответствие със Закона за водите, Наредба № 13 за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях (ДВ, бр. 17 от 2004 г.) съгласно изискванията на тази наредба и нормативните актове, регламентиращи тези отношения.

Глава втора.
ЯЗОВИРИ И ПРИЛЕЖАЩИ СЪОРЪЖЕНИЯ

Раздел I.
Обхват

Чл. 3. Тази наредба се прилага за язовирни стени с височина на стената до 15 m, обем на водохранилището до 3 000 000 куб. м и прилежащите им:
1. облекчителни съоръжения.
2. водовземни съоръжения.

Чл. 4. (1) Собственикът/ползвателят осъществява техническата експлоатация на язовирната стена и съоръженията към нея в съответствие с изискванията на тази наредба и действащата в тази област нормативна уредба.
(2) Собственикът/ползвателят осигурява опазването на съоръженията от посегателства и ограбване.
(3) Със заповед на Кмета на Общината, се назначава или упълномощава длъжностно лице, което контролира правилната и безопасна експлоатация на язовирната стена и водовземните съоръжения на язовирите.
(4) Собственикът може да предостави частично или изцяло своите права по експлоатацията на язовирната стена и водовземните съоръжения на други лица, като страните уреждат взаимоотношенията си със сключване на писмен договор.
(5) Длъжностното лице по чл.4(3) което контролира правилната и безопасна експлоатация на язовирната стена и водовземните съоръжения на язовирите,изпълнява своите задължения независимо от това дали са влязли в сила договорни отношения по чл.4(4)

Раздел II.
Експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях

Чл. 5. Собственикът/ползвателят , както и лицата, получили права според чл. 4 ал. 4, са длъжни да спазват общите изисквания за гарантиране на безопасността и сигурността на язовирните стени и съоръженията към тях съгласно Наредба № 13 за условията и реда за осъществяване на техническа експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

Чл. 6. Безопасността на язовирните стени и съоръженията към тях се осигурява чрез извършването на:
1. поддръжка и ремонт на съоръженията, комуникационните и пътните връзки с общинската пътна мрежа;
2. метеорологичен и хидрологичен мониторинг и водобалансови оценки;
3. технически прегледи;
4. преглед след извънредни събития.

Чл. 7. Сигурността на облекчителните съоръжения се гарантира чрез спазване на следните изисквания:
1. технически мониторинг;
2. опериране със затворните органи, което да осигури контрол на водното ниво във водохранилището и долния участък с цел предпазване от заливания;
3. изпитвания за водоплътност на затворните органи;
4. поддържане проводимостта на предпазните решетки на водопровеждащите съоръжения;
5. недопускане на вибрации на решетките или затворните органи при всички експлоатационни режими;
6. осигуряване на пропускната способност на долния участък от речното легло;
7. предпазване на речното легло срещу изравяния;
8. спазване предписанията за действие при нарушаване на изправното състояние на съоръженията;
9. осигуряване на резервно енергоснабдяване на затворните органи.

Чл. 8. Сигурността на водовземните съоръжения се гарантира чрез спазване на следните изисквания:
1. технически мониторинг;
2. изпитвания за водоплътност на затворните органи;
3. изпитвания на механичното задвижване на затворните органи, въздушниците и цялото механично оборудване;
4. осигуряване на проектната пропускна способност.

Чл. 9. За експлоатацията на язовирни стени и съоръженията към тях в екстремни и аварийни условия се изготвят конкретни аварийни планове.

Чл. 10. Аварийният план за действие при екстремни и аварийни условия за всеки язовир поотделно се съгласува със съответната областна дирекция "Гражданска защита", органите на Министерство на вътрешните работи и със собствениците на хидротехническите съоръжения по поречието на реката, разположени над и под съоръжението.

Чл. 11. При възникване на екстремни и/или аварийни условия се уведомяват съответната областна дирекция "Гражданска защита", регионалните структури на Националната ветеринарномедицинска служба, Националната служба за растителна защита, Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури, Изпълнителната агенция по хидромелиорации и областните дирекции "Земеделие и гори".

Чл. 12. Преминаването на превозни средства по короната на язовирната стена е забранено, освен когато има изграден път с бетонна или асфалтова настилка.

Чл. 13. Засипване или преустройване на облекчителни съоръжения, както и прокопаване на язовирни стени за монтиране на допълнителни водовземни съоръжения е забранено.

Чл. 14. Пашата по сухия откос на язовирните стени е забранена.

Чл. 15. Засаждането на дървета и храсти по стените на язовирите и на разстояние по-малко от 10 m от откосите е забранено.

Чл. 16. Къпането в язовирите е забранено и за целта се поставят забранителни надписи на разстояние не по-голямо от 200 m.

Чл. 17. Ползването на плавателни съдове в язовирите се извършва при спазване на изискванията на Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи (ДВ, бр. 65 от 1996 г.)

Раздел III.
Ремонт и реконструкция на язовирните стени и съоръженията към тях

Чл. 18. (1) Видът, обемът и графиците за извършване на ремонтните работи се определят от собственика/ползвателя въз основа на протоколите от прегледите за състоянието на язовирните стени и съоръженията към тях и/или от решенията на експертните технически съвети.
(2) За изготвените графици по ал. 1 водоползвателите се уведомяват с писмено обявление, поставено на информационото табло на Общината и се публикува на сайта на Общината.
Чл. 19. (1) Ремонтите се изпълняват по работен проект, изготвен от правоспособни проектанти и утвърден от собственика.
(2) Документирането се извършва съгласно изискванията на Наредба № 3 за съставяне на актове и протоколи по време на строителство.
(3) Язовирните стени и съоръженията след ремонт се приемат от комисия, определена от собственика с протокол, който се предава за съхранение в регистъра.

Чл. 20. (1) Реконструкцията на язовирните стени и съоръженията към тях се изпълнява по работен проект, изготвен от правоспособни проектанти, утвърден от собственика и в съответствие с действащата нормативна уредба.
(2) След извършване на реконструкцията на язовирните стени и съоръженията към тях ползването им се разрешава съгласно изискванията на тази наредба и действащите в страната нормативни актове.
(3) Документацията по реконструкцията се съхранява в регистър.

Раздел IV.
Метеорологичен, хидрологичен мониторинг и водобалансови оценки при експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях

Чл. 21. Метеорологичният и хидрологичният мониторинг е част от дейностите, свързани с техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, и се провежда от лицето, което я извършва.

Чл. 22. Метеорологичният и хидрологичният мониторинг осигурява:
1. регистриране на стойностите на метеорологични и хидрологични елементи, които имат пряко отношение към техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях;
2. необходимата информация за безопасна техническа експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

Чл. 23. По време на експлоатацията на язовирните стени и съоръженията към тях се извършват метеорологични, хидрологични и воднобалансови оценки, както следва:
1. метеорологични и хидрологични оценки, свързани с екстремни хидрологични явления;
2. метеорологични и хидрологични оценки за извършване на метеорологични и хидрологични прогнози;
3. воднобалансови оценки за водохранилищата:
а) ежедневни - оперативни;
б) десетдневни - оперативни;
в) месечни - оперативни и режимни;
г) годишни - режимни.

Чл. 24. Водният баланс на водохранилищата се разработва за денонощен, десетдневен, месечен и годишен интервал.

Раздел V.
Технически мониторинг при експлоатация на язовирни стени и съоръженията към тях

Чл. 25. Техническият мониторинг осигурява информация за оценка на сигурността на язовирните стени и съоръженията към тях в експлоатация по смисъла на раздел втори и възможност своевременно да бъдат идентифицирани потенциални опасности.

Чл. 26. Наблюденията и измерванията на язовирните стени и съоръжения към тях се извършват в съответствие с програмата за технически контрол на три нива:
1. визуален контрол - определен по място и време;
2. оперативни измервания в определени пунктове;
3. пълни измервания на всички наблюдавани точки в съответствие с проекта за контролно-измервателната система (КИС).

Чл. 27. Периодичността на извършване на наблюденията и измерванията се указва в решенията на експертния технически съвет съобразно:
1. категорията на съоръжението;
2. сеизмичността на района;
3. възрастта и състоянието на язовирната стена и съоръженията към тях.

Чл. 28. Техническият мониторинг върху язовирни стени от местни материали включва наблюдения и измервания на:
1. водното ниво във водохранилището;
2. вертикалните премествания;

3. положението на депресионната повърхност;
4. филтрацията през, под и в обход на стената;
5. мътността и химическия състав на филтриралите води.

Чл. 29. Контролът на състоянието на язовирните стени и оценката на тяхната сигурност и експлоатационната им пригодност се осъществява посредством технически прегледи, които са:
1. два пъти в годината;
2. периодични (на една или две години в зависимост от състоянието на съоръжението) - за анализ и оценка на състоянието на язовирните стени.

Чл. 30. (1) Експлоатационният персонал провежда два пъти в годината (пролет и есен) технически прегледи.
(2) Резултатите от техническите прегледи по ал. 1 се описват в протоколи и се съхраняват в регистъра.

Чл. 31. Анализът за техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях се изготвя от лицето, осъществяващо експлоатацията, или се възлага от него след съгласуване със собственика на базата на резултатите, получени от техническите прегледи и измерванията на контролно-измервателните системи за период не по-голям от три години.

Чл. 32. Собственикът със заповед назначава експертен технически съвет, който приема:
1. анализа за техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях;
2. докладите за оценка и анализ за техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях;
3. решенията за програмата за наблюдения и измервания;
4. решенията за необходимите ремонтни работи;
5. заключенията и препоръките за експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

Чл. 33. Документацията за всяка язовирна стена и съоръженията към нея се съхранява от собственика и включва:
1. проектна документация;
2. документация от строителство;
3. документация от експлоатация;
4. заповедна книга за задължителни предписания от проверки на надзорни и контролни органи;
5. инструкция за експлоатация и поддържане, съобразена с конкретния язовир, изготвена от квалифицирани специалисти и утвърдена от собственика.

Глава трета.
ПОМПЕНИ СТАНЦИИ

Раздел I.
Обхват

Чл. 34. Помпените станции са елемент от системите за напояване или водовземане от язовирите за други цели.

Чл. 35. Помпената станция обхваща съоръженията от водоизточника, водоподаващите канали и водопроводи на смукателната страна, помпената инсталация със затворните органи пред и след помпите, колекторния участък и напорния водопровод, изравнителите, ако има такива, спомагателни инсталации и уредби, управляващите и защитните системи.

Раздел II.
Документация

Чл. 36. За осъществяване на правилна и безопасна експлоатация в помпената станция се води и съхранява документация, както следва:
1. пълен работен проект и екзекутивни чертежи на помпената станция;
2. инструкции за монтаж, експлоатация и ремонт от производителите на оборудването;
3. инструкция за експлоатация и поддържане, съобразена с конкретната помпена станция, изготвена от квалифицирани специалисти и утвърдена от собственика, определящ:
а) длъжностните лица, отговарящи за ремонта на съоръженията;
б) лицата, имащи право на контрол и проверки;
в) последователността на операциите по пускане и спиране на помпените агрегати при строго спазване на технологичния процес и техника по безопасност (ТБ);
4. експлоатационен дневник, в който по хронологически ред се записват всички оперативни включвания и изключвания, работните часове на всеки помпен агрегат, възникналите и отстранените аварии, както и отбелязване на всички неизправности в уредбите средно напрежение (СрН) и ниско напрежение (НН), неизправности в защитите, блокировките и др.;
5. главна електросъединителна схема на помпената станция.

Раздел III.
Изисквания към персонала

Чл. 37. Експлоатацията и поддръжката на помпените станции се осъществява от лица, назначени от собственика/ползвателя, отговарящи на изискванията на чл. 47, ал. 2 и чл. 200, ал. 2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (ДВ, бр. 88 от 1999 г.), които:

1. притежават техническа правоспособност;
2. отговарят на изискванията по квалификационна група по техника по безопасност (ТБ), която се доказва с удостоверение за успешно положен изпит;
3. са атестирани съгласно Наредба № 31 за устройство и безопасна експлоатация на повдигателни съоръжения (ДВ, бр. 4 от 1997 г.);
4. представят медицинско удостоверение, издавано ежегодно след преглед, съгласно изискванията на Наредба № 3 за задължителни предварителни и периодични медицински прегледи на работниците (ДВ, бр. 16 от 1987 г.).

Чл. 38. (1) Обслужващите лица се запознават с устройството на агрегатите, съоръженията, апаратите, които ще обслужват, техния монтаж, ремонт и експлоатация чрез подробен инструктаж от работодателя.
(2) Обслужващите лица са длъжни:
1. да подготвят, пускат и спират основните агрегати и спомагателни устройства;
2. да установяват неизправности в работата по външни признаци и по показанията на измерителната апаратура;
3. да предотвратяват повреди чрез навременна намеса.

Чл. 39. Оперативният персонал, обслужващ уредби средно напрежение (СрН) и ниско напрежение (НН) на помпената станция, трябва да е не по-малко от две лица, едното от които притежава най-малко IV квалификационна група, а другото най-малко III група по техника по безопасност (ТБ).

Чл. 40. Експлоатационият персонал осигурява:
1. сигурна и непрекъсната работа на съоръженията при оптимални параметри на дебит, налягане, температурен режим, коефициент на полезно действие (КПД);
2. постоянна готовност за пускане в работа на всички съоръжения, уредби и инсталации.

Раздел IV.
Технологична част

Чл. 41. Помпените агрегати работят при напълно отворени затворни органи на смукателната и нагнетателната страна.

Чл. 42. Не се разрешава пускане на помпените агрегати в действие в следните случаи:
1. неизправност на агрегатите, съоръженията и затворните органи на смукателната и нагнетателната страна на помпата;
2. неизправност на системите за управление, сигнализация и защита;
3. ненормално състояние на водосборното съоръжение, каналите и тръбопроводите;
4. при възстановителни и ремонтни работи по проточната част на помпената станция, както и манипулиране със затворните органи, които биха подали вода в тръбопроводите; затворните органи са запечатани и охранявани от лице, определено със заповед от ръководителя на ремонтните работи; само по негова заповед помпите могат да се пускат в действие.

Чл. 43. Стойностите на параметрите, които ограничават пускането и работата на помпените агрегати и на помпената станция, се определят от изискванията на производителя в проектите или от извършени специални изпитвания.

Чл. 44. Помпеният агрегат се спира от работа при установяване на:
1. неизправност на която и да е защита, действаща за спиране на съоръжението;
2. неизправност в дистанционното управление на затворните органи, предназначено за ограничаване и ликвидиране на повреди във водопровеждащите съоръжения;
3. неизправности в системите за мазане и охлаждане на агрегатите;
4. вибрации в лагерите над допустимите;
5. неизправности в съоръженията, приемащи и разпределящи водните маси, които могат да доведат до заливане на площи и съоръжения или да създадат други опасности;
6. кота на засмукване, създаваща условия за кавитация на работното колело.

Чл. 45. В съответствие с проекта за експлоатация и поддържане се контролира времетраенето на:
1. отварянето и затварянето на затворния орган на нагнетателната страна;
2. задействането на обратния клапан след помпата и предизвикания от това хидравличен удар във водопровода;
3. въртенето на помпата след изключване от работа до пълното спиране;
4. процеса при внезапно изключване на помпата при отпадане на електрозахранването.

Чл. 46. Вибрациите на помпените агрегати не могат да надвишават граничните стойности, определени в проекта или посочени от производителя.

Чл. 47. При експлоатацията на помпената станция през зимния период не се допускат режими на работа, водещи до повреди на съоръженията от замръзване.

Раздел V.
Профилактични прегледи и текущи ремонти

Чл. 48. За осъществяване на профилактични прегледи и текущи ремонти собственикът/ползвателят осигурява:
1. обзавеждането на парк за резервни части (работни колела, направляващи апарати, валове, лагери, кечета, болтове, уплътнителни пръстени, лоени набивки, смазочни материали), арматура и фасонни части за спомагателни инсталации;
2. обзавеждане на местна работилница;
3. обезпечаване изпълнението на правилата по ТБ.

Чл. 49. Профилактичните прегледи и текущият ремонт се осъществяват от персонала, като:
1. на всеки 1000 h се сменят смазочните материали;
2. на всеки 1200 - 1500 h се подменят уплътнителните набивки, извършва се периодична проверка на затягането на анкерните болтове, почистване на арматурата и помощните съоръжения;

3. в края на всеки сезон се почистват, грундират и боядисват увредените при експлоатацията места на металните части.

Чл. 50. Текущ ремонт се извършва един път в годината, като разглобяването се ограничава до минимум.

Чл. 51. Резултатите от профилактичните прегледи и текущия ремонт се отразяват в констативни протоколи, съхранявани от ръководителя на експлоатацията.

Раздел VI.
Основен ремонт

Чл. 52. Чрез основен ремонт се цели възстановяване на частите и агрегатите като цяло, възможно най-близко до първоначалното им състояние. Този вид ремонт се извършва 5 години след пускане в експлоатация, а след това на всеки 3-5 г. съобразно конкретните условия на експлоатация.

Чл. 53. (1) Собственикът одобрява работен проект и определя изпълнител за извършване на основен ремонт.
(2) Изпълнителят по ал. 1 след ремонта извършва:
1. проверка на отделните възли и механизми;
2. изпробване на празен ход;
3. изпробване в работни условия в продължение на 72 h.

Раздел VII.
Контрол на техническото състояние

Чл. 54. Собственикът/ползвателя контролира техническото състояние на помпените станции и съоръженията към тях. Оценката на тяхната сигурност се осъществява посредством:
1. технически прегледи;
2. анализ на техническото състояние;
3. инспекции за оценка на сигурността.

Чл. 55. Техническите прегледи се извършват от ръководителя на експлоатационното звено.

Чл. 56. Анализът за техническото състояние на помпените станции и съоръженията към тях се изготвя за период не по-голоям от 3 години от лицето, осъществило техническите прегледи.

Чл. 57. Инспекциите за оценка на сигурността за техническото състояние на помпените станции и съоръженията към тях се извършват от длъжностно лице, което контролира правилната и безопасна експлоатация на язовирната стена и съоръженията към нея и ръководителя на експлоатационното звено, като се изготвя протокол, който се съхранява в регистъра и включва:
1. общо описание на обекта;
2. оценка на сигурността и анализ на техническото състояние на помпените станции и съоръженията към тях;
3. заключение и препоръки относно възможността за продължаване на експлоатацията;
4. необходимостта от ремонт, реконструкция, извеждане от експлоатация и/или ликвидация.

Раздел VIII.
Охрана

Чл. 58. Собственикът на помпената станция и съоръженията към нея е длъжен да осигури опазването на цялото имущество от посегателства и ограбване.

Глава четвърта.
СЪОРЪЖЕНИЯ ОТ НАПОИТЕЛНАТА И ОТВОДНИТЕЛНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Раздел I.
Обхват

Чл. 59. Тази глава от наредбата се прилага за съоръженията от напоителната и отводнителната инфраструктура, които обхващат напоителните и отводнителните системи и обслужващите ги съоръжения.

Раздел II.
Безопасност на съоръженията

Чл. 60. (1) За безопасността на експлоатационния персонал и на населението собственикът /ползвателят спазва изискванията за обезопасяване на съоръженията, като осигурява:
1. поставяне на леснозабележими знаци, забраняващи къпането, при съоръжения с водна дълбочина, по-голяма от 1, 20 m, на разстояние не повече от 200 m между тях;
2. поставяне на стълби за слизане до дъното на открити канали със скорост на водата, по-голяма от 1,5 m/s; в границите на населените места те са на разстояние до 200 m, а извънселените места - до 500 m;
3. ограждане с парапети или пояс от нискостеблени растения съгласно проектното решение на канали и изравнители с водна дълбочина, по-голяма от 1,20 m, които са изградени или преминават през населени места или в непосредствена близост до тях;
4. обезопасяване с парапети, високи 1 m, на мостове и пасарелки над съоръжения;
5. широчина минимум 0,75 m и оборудване с парапет при изграждане на площадки за манипулация.

6. извършване на проверка за наличие на отровен или избухлив газ при влизане в тръбни съоръжения с диаметър от 0,80 до 1,50 m; при влизане в такива съоръжения хората да са инструктирани и снабдени с подходящо осветление и оборудвани с предпазни средства, осигуряващи безопасни условия на труд в тази среда;
7. монтиране на пасарелки на всички водомерни и запорни съоръжения;
8. поставяне на препятствия, спиращи достъпа на МПС и животни, по пешеходните пасарелки;
9. извършване на периодичен преглед за техническото състояние на съоръженията;
10. опазването на съоръженията от посегателства и ограбване.
(2) За безопасността на експлоатационния персонал и на населението се забранява:
1. влизането в съоръженията при наличие на вода;
2. влизането в тръбни съоръжения с диаметър, по-малък от 0,80 m.

Раздел III.
Експлоатация на съоръженията

Чл. 61. Експлоатационният персонал поддържа изправността и нормалното техническо състояние на съоръженията при спазване на изискванията по чл. 60, като извършва:
1. системни огледи, наблюдения и измервания на съоръженията в обем и повтаряемост, дадени в инструкцията за експлоатация;
2. необходими ремонтно-възстановителни работи.

Чл. 62. За нормалното функциониране при експлоатация на водохващания задължително се спазват следните изисквания:
1. поставяне на предпазни решетки и затворни органи пред входното съоръжение;
2. осигуряване на плавно повдигане и спускане при работа със затворните органи;
3. осигуряване на подсавачен отвор не по-малък от H/10 при продължително изтичане, където H е напорът пред савака;
4. извършване на периодични огледи на преливниците, гасителите, горния и долния участък към водохващанията;
5. предприемане на необходимите действия за осигуряване преминаването на оразмерителните водни количества при високи води;
6. пропускане на възможно най-широк фронт при протичането на високи води, като се осигурява необходимото наблюдение;
7. пропускане при отворена подвижната част на яза и затворено входно съоръжение в извън- поливния сезон;
8. промиване на отложените наноси и почистване на предпазните решетки; наносите, които не могат да се отстранят чрез промиване, се изземват и се транспортират до предварително уточнени депа съгласно законодателството в страната;
9. осигуряване протичането на необходимото водно количество за оводняване на речното корито съгласно разрешителното за водоползване;
10. извършване на предвидените измервания в случаите на изградена контролно-измервателна система към водохващанията.

Чл. 63. За нормалното функциониране при експлоатация на утайници задължително се спазват следните изисквания:
1.периодично почистване чрез хидравлично промиване - извършва се през пролетното многоводие преди поливния сезон, за да се предотврати уплътняването на наносите;

2. промиване при повдигнати разпределителни решетки (ако такива са монтирани), при изпразнена от вода утаечна камера и с водна струя, пропускана през частично повдигнат входен савак; нейната дълбочина трябва да е от 1/10 до 1/3 от максималната дълбочина в утайника, а скоростта не по-малка от 2 до 2,5 m/sec; необходимото време за една промивка, включително маневрирането със саваците, е около 0,5 до 1,5 h;
3. отваряне на изпускателя на промивната галерия при промиване; същото се счита за завършено, когато са отстранени отложените наноси;
4. механично изземване на наносите, които не могат да се отстранят чрез промиване, след проба за наличие на тежки метали и транспортиране до предварително уточнени депа съгласно законодателството в страната;
5. почистване на предпазните решетки;
6. минизиране и боядисване на всички метални части, както и гресиране на ходовите части и работните механизми, ежегодно след поливния сезон.

Чл. 64. За нормалното функциониране при експлоатация на изравнители задължително се спазват следните изисквания:
1. предпазване от затлачване и периодично почистване от наноси и растителност;
2. извършване на системни огледи и наблюдения, свързани с устойчивостта на насипите или конструкциите, водоплътността им и състоянието на дренажните системи, водовземните и вододовеждащите съоръжения;
3. спазване на изискванията за пълнене и изпразване, както и за манипулациите със затворните органи;
4. водене на дневник, в който се отразява техническото състояние на съоръжението, за изравнители с обем над 100 хил. куб. м.

Чл. 65. За нормалното функциониране при експлоатация на открити канали задължително се спазват следните изисквания:
1. поставяне на предпазни стоманени решетки и осигуряване на необходимите облекчителни съоръжения (преливници или изпускатели) за отвеждане на излишните води при преход към закрити канали, дюкери, тунели и др.;
2. предпазване от затлачване и почистване от наноси и растителност на каналите преди поливния сезон за осигуряване пропускната способност;
3. извършване на ежедневни и периодични огледи и наблюдения във връзка с филтрацията и пропускната способност на каналите с оглед предпазване прилежащите площи от заливане и заблатяване;
4. поддържане на геодезична мрежа и извършване на необходимите измервания при наличие на срутища и потенциални свлачища по трасето на каналите;
5. в напоителните канали е забранено:
а) заустването на отпадни и други води, които в качествено отношение не отговарят на изискванията за напояване;
б) изхвърлянето на битови и други отпадъци;
в) поставянето на подприщващи съоръжения и предмети без съгласието на експлоатиращото предприятие;
6. поддържане на бермите и експлоатационните пътища;
7. движението на МПС (освен експлоатационните) и животни по бермите и експлоатационните пътища се забранява.

Чл. 66. За нормалното функциониране при експлоатация на покрити безнапорни канали задължително се спазват следните изисквания:

1. поставяне на предпазни решетки при свързването на покрит канал с открит, шахти на дюкер, тунели и др.;
2. предпазване от затлачване и почистване от наноси за осигуряване пропускната способност;
3. извършване на системни огледи и наблюдения във връзка с филтрацията и пропускната способност на канала.

Чл. 67. За нормалното функциониране при експлоатация на мост-канали задължително се спазват следните изисквания:
1. предпазване от задръстване, затлачване и преливане на съоръжението;
2. измерване на деформациите на входната и изходната част на съоръжението;
3. извършване на системни огледи и наблюдения на фугите, на носещите лагери на опорите, както и за слягането на устоите и стълбовете;
4. поставянето на препятствия в коритото на мост-канала, които биха предизвикали подприщване на водното течение, се забранява;
5. извършване на щателен оглед на съоръжението и неотложните ремонтно-възстановителни работи най-малко веднъж годишно, след напоителния сезон;
6. поставяне на стъпала от стоманени скоби на мост-канали с водна дълбочина, по-голяма от 1,20 m, от вътрешната страна при входа и изхода; при дължина, по-голяма от 80 m, такива стъпала се предвиждат и междинно през 50 m;
7. поставяне на двустранни парапети на пешеходните пътеки на мост-каналите.

Чл. 68. За нормалното функциониране при експлоатация на дюкери задължително се спазват следните изисквания:
1. извършване на бавно напълване на дюкерите в началото на поливния сезон с оглед нормално обезвъздушаване и постепенно темпериране на съоръжението;
2. спазване изискванията за допустимите подприщвания и за минималните водни количества;
3. осигуряване пропускната способност на канала след дюкера с оглед предотвратяване обратните подприщвания и намаляване на водните количества;
4. поставяне на предпазни решетки при входа и изхода на дюкера, които се почистват от натрупаните плаващи предмети;
5. осигуряване на необходимите облекчителни съоръжения (преливници или изпускатели) за отвеждане на излишните води при входа на дюкера;
6. изпразване на дюкера за почистване или оглед отвътре след всеки поливен сезон;
7. периодично следене за улягане или други признаци на филтрация през дюкера.

Чл. 69. За нормалното функциониране при експлоатация на водостоци задължително се спазват следните изисквания:
1. поддържане в добро състояние на канала или дигата, под които са изградени;
2. предприемане на необходимите мерки срещу задръстване и затлачване, срещу разрушаване на рисбермите и за сигурността на входната и изходната част на съоръжението.

Чл. 70. За нормалното функциониране при експлоатация на прагове и бързотоци задължително се спазват следните изисквания:
1. поддържане в изправност на входната и водобойната част, обтекаемите бетонови повърхности, както и на стъпалото на прага или наклонените плоскости (при бързотоците) и рисбермата;
2. своевременно почистване от навлезли предмети, наноси и растителност.

Чл. 71. За нормалното функциониране при експлоатация на вододели задължително се спазват следните изисквания:
1. поддържане в постоянна годност за експлоатация на затворните органи;
2. предприемане на необходимите мерки за предотвратяване на затлачване и задръстване на шахтите и подсавачните отвори, както и срещу изравяния в долните участъци на съоръженията;
3. измерване на изразходваните водни количества.

Чл. 72. За нормалното функциониране при експлоатация на тръбни мрежи задължително се спазват следните изисквания:
1. собственикът съхранява документация за изградената тръбна мрежа, схема екзекутив в подходящ мащаб, на която са нанесени всички съоръжения по тръбопроводите (шахти, спирателни кранове, автоматични въздушници, изпразнители), както и всички водовземни хидранти; на схемата има информация за вида на тръбите, проектното им налягане, диаметри, дължина на участъците и оразмерителни дебити;
2. техническите параметри на поливната техника и организацията на поливане съответстват на параметрите на разпределителната подземна напорна мрежа и съответната ѝ арматура;
3. бавно напълване с вода на празните тръбопроводи за надеждно обезвъздушаване, като главните затворни органи се отварят не повече от 1/4 от пълния им ход;
4. бавно отваряне и затваряне на затворните органи, като напорът във водопроводите се увеличава или намалява с 0,1 MPa/h, за ограничаване стойностите на хидравличния удар;
5. периодична проверка изправността на тръбната арматура (затворни органи, въздушници, калници, хидранти и др.);
6. предпазване на мрежата от затлачване и отстраняване на постъпилите в нея наноси; извършва се преди всеки поливен сезон и след всеки ремонт чрез промиване на тръбопроводите;
7. затваряне на хидранти и шибъри при преустановяване на консумацията на вода за предпазване на мрежата от изпразване;
8. сигнализиране на надземните части от мрежата (хидранти и шахти) с оглед предпазването им от селскостопанска техника.

Чл. 73. Експлоатацията на сондажни кладенци се извършва в съответствие с изискванията на Наредба № 1 за проучването, ползването и опазването на подземните води (ДВ, бр. 57 от 2000 г.) и съгласно разрешителното за водоползване. Ако съоръжението не се използва, то се консервира чрез надеждно затваряне на отвора срещу замърсяване и запушване.

Чл. 74. За всяка напоителна система или част от нея се разработват план и мероприятия за експлоатация в извънполивния сезон, които се свеждат до:
1. гарантирано пропускане на речния отток през подприщителните съоръжения;
2. добро уплътняване на затворните органи при входните съоръжения на водовземанията;
3. поддържане в техническа годност на предпазните скатови канали и съоръжения по тях;
4. осигуряване на безпрепятствено оттичане на повърхностните води през водостоците на каналната мрежа;
5. премахване на всякакви препятствия по каналите, затрудняващи оттичането на водата;
6. отваряне на изпускателите и осигуряване на тяхното безупречно действие;
7. поддържане на непрекъснат надзор върху всички съоръжения, особено при валежи от дъжд или при снеготопене.

Чл. 75. За всяка напоителна система или част от нея се предвиждат мероприятия за зазимяване, които се свеждат до:
1. изпразване на каналите, изравнителите, дюкерите, тръбопроводите, шахтите, помпите, инсталациите и спирателните кранове на помпените станции;
2. предпазване на тръбната арматура от замръзване.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (1) По смисъла на тази наредба:
1. "Авария" е събитие, при което се налага намаляване на експлоатационните натоварвания на съоръжения от хидромелиоративната инфраструктура за извършване на ремонтни работи.
2. "Екстремни условия" на експлоатация са тези, при които режимът на работа на язовирната стена и на едно или повече съоръжения към нея надхвърля изчислителните натоварвания, като всички съоръжения запазват работоспособното техническо състояние.
3. "Аварийни условия" на експлоатация са тези, при които режимът на работа на едно или повече съоръжения надхвърля граничните изчислителни натоварвания и поне едно от тях се намира в неработоспособно техническо състояние.
4. "Воден баланс" е съотношението между валежите, оттока, изпарението и филтрацията, характеризиращо количественото състояние на водите по речни басейни.
5. "Водовземни съоръжения" са съоръжения, посредством които се извършва отнемане на води от водните обекти.
6. "Водоползването" обхваща всички дейности, свързани с отнемане на води от водните обекти.
7. "Екстремни хидрологични явления" са тези, които предизвикват екстремни условия на експлоатация.
8. "Инструкция за експлоатация" е съвкупност от технически правила, указания, предписания и други дейности, свързани с предмета на дейност.
9. "Мониторинг" е съвкупност от наблюдения, измервания, анализ и оценки, свързани с експлоатацията на хидромелиоративните обекти.
10. "Напоителни системи" са комплекс от съоръжения, технически средства и оборудване за добиване, съхраняване, доставка и разпределяне на водата за напояване на земеделските култури с цел поддържане на подходящ водно-въздушен режим.

11. "Облекчителни съоръжения" са преливниците и основните изпускатели на язовирните стени.
12. "Регистър" е цялата информация от проучвателните работи, проекта, строителството и експлоатацията на язовирните стени и съоръженията към тях, както и при извършване на ремонт и реконструкция. Този регистър се води и съхранява от собственика .
13. "Реконструкция" е строителната дейност, съпроводена с промяна на съществуващата конструкция, свързана с възстановяване, разширяване или модернизация на съоръжение от хидромелиоративната инфраструктура.
14. "Ремонт" е дейност, свързана с възстановяване на проектните параметри на съоръжение от хидромелиоративната инфраструктура.
15. "Техническа експлоатация" е правно и технологично регламентирана дейност по въвеждане в експлоатация, използване по предназначение и поддържане в изправност на съоръжения от хидромелиоративната инфраструктура.
16. "Хидромелиоративна инфраструктура" е комплекс от съоръжения, технически средства и оборудване за напояване или водоползане от водоизточниците за други цели.
§ 2.Собственикът или ползвател на хидромелиоративна инфраструктура е длъжен да разработи конкретни правила и инструкции за правилна и безопасна работа със стопанисваните от него съоръжения.

Заключителни разпоредби

§ 3. Контрол по изпълнение на наредбата се осъществява от длъжностно лице назначено или упълномощено със заповед на Кмета на Община Челопеч

§ 4. Наредбата е приета с решение №249/28.03.2014г. на ОбС Челопеч